

อู่ข้าวอู่น้ำ

ทะเลไทย..เป็นสวรรค์อีกแห่งหนึ่งของนักดำน้ำทั่วโลก

ฝั่งอันดามันนั้นไม่ต้องพูดถึง นักดำน้ำทุกคนรู้จักดี ไม่ว่าจะพีพี หรือสิมิลัน

แต่ทางฝั่งอ่าวไทย มีเพชรที่ได้รับการเจียรไนขึ้นมาใหม่เม็ดหนึ่ง นักดำน้ำส่วนมากเป็นมือใหม่หัดดำ จะมาเริ่มประสบการณ์ใต้น้ำครั้งแรกของเขานี่

วันนี้เกาะเต่าเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก ในนามสวรรค์ของนักหัด

ดำน้ำ หนึ่งเดียวใจกลางอ่าวไทย

อาชีพหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับก็คืออาชีพสอนดำน้ำ แทบทุกหัวระแหงของเกาะเต่ามีร้านดำน้ำกระจัดกระจายอยู่ไปทั่ว จนดูเหมือนว่าถ้ามาเที่ยวที่นี่หากไม่ดำน้ำแล้ว คงไม่มีกิจกรรมอื่นทำ

แล้วธรรมชาติรอบเกาะที่ถือว่าเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของเขาเหล่านี้ เขามีการดูแลรักษาให้อุดมสมบูรณ์อยู่ได้อย่างไร

“ถ้าเห็นมันโดนทำลาย
เยอะๆใจจะไม่ดี
เห็นแล้วเศร้า
เหมือนกับหม้อข้าว
ของเราเหมือนกันนะ
ข้างล่างนั้น”

“ดำน้ำปลอดภัย
มากกว่าขี่ม้า
มากกว่าหลายๆกีฬา”

“คนไทยถูกจิก
จะเอาถังไฉนยัง
เป็นปัญหา
มาแล้วก็กินเหล้า
ร้องเพลง เสียงดัง
ไม่ค่อยเกรงใจคน”

กาบริเอลเล่ ลูกเข่น
ไคฟ์ริง อินสตรัคเตอร์ เกาะเต่า ไคฟ์ริง

**แหม่มสาวผมทองตา
ฟ้าคนนี้มีเสรีภาพเป็น
ชาติ มีศาสนาเป็นท้อง
ทะเล**

ตั้งแต่เรียนจบชั้นมัธยมปลายที่ประเทศเยอรมนี เธอรู้แล้วว่าเธอไม่สามารถจะอยู่นิ่งที่ใดที่หนึ่งได้

จากการเดินทางไปหลายประเทศ เก็บเกี่ยวประสบการณ์และภาษาของประเทศนั้นๆ เธอก็ได้พบความฝันของตัวเองได้ท้องทะเลที่ประเทศตุรกี ที่ซึ่งเธอหัดเรียนดำน้ำเป็นครั้งแรก

จากนั้นเธอก็มุ่งมา

เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อฝึกฝนและเก็บชั่วโมงดำน้ำของเธอให้แก่กล้าขึ้น

เธอเป็นไคฟ์ริง อินสตรัคเตอร์ งานประจำวันของเธอคือพานักเรียนออกไปหัดดำน้ำ

กว่าหกปีที่เธอเที่ยวล่องอยู่ในประเทศไทย จนอ่านและเขียนภาษาไทยได้ โดยลงแรงกรีดขางในสวนยางเป็นค่าเล่าเรียน ภาษาไทยของเธอจึงออกทองแดงแบบชาวใต้

เธอเรียกตัวเองสั้นๆว่า 'ลิซ'

"ภาษาไทยเขียนยากกว่า อ่านไม่มีปัญหาเลย เวลาเขียนเอง เอาไม่ถูก เอาไม่จัดว่า

ทอทหารหรือคอเต่า มันหลายๆโอกาสนะในภาษาไทย ไม้มลายหรือไม้ม้วน หรือเอาสระอักษบยออีกอย่างเดี๋ยวล่ะ ไม่นั่นนะ

...เกือบหกปีที่อยู่ประเทศไทย ฉันไม่ค่อยเห็นเชิงใหม่ อยู่สูงที่สุดที่ฉันเคยไป (หัวเราะ) ฉันชอบอยู่ทะเล ชอบธรรมชาติ ที่นี่ฉันอยู่ริมทะเลนอนเปิดหน้าต่างเพราะว่าที่นี่ไม่มีใครลักขโมยหรืออะไร ไม่มีใครมาปล้ำฉัน ฉันชอบตื่นเช้าเห็นทะเลสวยๆ ถ้าฉันอยู่กรุงเทพฯ ฉันกลับเยอรมันก็ได้ เหมือนกัน มีแต่ดีทุกอย่างเดียว

...ตอนอยู่ที่อินโดฯ สอนดำน้ำด้วย บางครั้งช่วยทำ

เกสต์เฮ้าส์ ช่วยเขาทำอาหารถ้าเขาอยากกินอาหารฝรั่ง แต่ฉันคิดว่าประเทศไทยน่าอยู่มากกว่าเรื่องอาหารด้วย อินโดฯก็อร่อย ฟิลิปปินส์ก็อร่อย แต่อาหารไทยอร่อยกว่าเพื่อน เพราะว่าฉันชอบกินเผ็ดด้วย มีหลายๆชนิดแล้วคนไทยชอบกินตลอดเวลาอาหารไม่ขาด ฉันชอบสมุนไพรมาก เพราะทุกครั้งที่เราดำน้ำเราเสียประมาณหนึ่งพันแคลอรี เหมือนคุณวิ่งยี่สิบนาที คุณออกความร้อน เพราะน้ำดูดความร้อนทั่วร่างกายของเรา ร่างกายของเราต้องทำงานเยอะ เพื่อให้คงมีอุณหภูมิสามสิบเจ็ดดีกรี ฉันดำ

(อ่านต่อหน้า 219)

ได้มากขนาดนี้ เป็นเพราะ คุณสมบัติที่เอื้ออำนวยของเกาะเอง

“เกาะเต่าเป็นแค่อ่าวไทย แต่ก็มีหลากหลายไม่แพ้มหาสมุทร ลองเช็กจากนักดำน้ำที่เขามาดำกับผม ลองถามเขาว่าดำที่ไหนมาบ้างแล้ว เขาบอกดำมาทั่วโลกแล้ว Great Barrier Reef, Maldives อย่างนี้ แต่พอไปดำแล้วเขาบอก สวยสวยมาก ผมว่าเกาะเต่าก็ไม่แพ้ทางฝั่งอันดามันเหมือนกันนะ เพียงแต่ว่าชนิดของปลาบางชนิดไม่มี ที่แนวเกาะเต่าน้ำใส ถูดูดำนาน้ำจะสวยมาก ๆ ช่วงหลังเมษาไปจนถึงสิงหา จะมีบ้างที่เขาเรียก ‘ลมรัก’ พัดผ่าน ป่วนทะเลสักสามสี่วัน แต่เกาะเต่า ถ้าลมสงบ แดดกลับมาสาววันน้ำใสอีกแล้ว ใช้เวลาไม่นาน สันมากที่จะคืนตัว เพราะเป็นที่โดดเดี่ยวนะครับ ไกลกว่าใครเขาเพื่อนเลย มลภาวะของฝั่งมาไม่ถึง น้ำค่อนข้างจะลึก ได้พื้นจะเป็นทราย ไม่มีตมหรือโคลน มีบ้างแต่ว่าเป็นทรายที่หนัก ตะกอนจะลงไว ช่วงหน้าฝนน้ำฝนที่ชะลงจากเกาะมีบ้างที่ทำให้น้ำขุ่น

...แต่ถ้าเป็นช่วงหน้าร้อน โอ้โฮ น้ำจะสวยมาก ทัศนวิสัยน่าจะเกินสามสิบลเมตร นี่ถือว่าเยี่ยมแล้วครับในการดำน้ำ เกินสี่สิบลเมตรนี่เขาจะอึดกันแบบ...แฮปปี้กันทุกคน (หัวเราะ)

...หนังสือของต่างประเทศบางฉบับเขาให้เลยว่า เกาะเต่าเป็นแหล่งดำน้ำแหล่งหนึ่งที่คุณสมบัติจะเจอะเจอ ฉลามวาฬได้ง่ายที่สุดในภูมิภาค

เอเชีย เยอะนะครับที่เกาะเต่านี้ แล้วนักดำน้ำที่มาที่นี้บางคนดำเป็นสิบกว่าปี ไม่รู้ก็ร้อยก็พันโคฟีไม่เคยเจอ มาเจอเอาเกาะเต่าเนี่ย ปลาวาฬก็มีนะครับ เข้ามาช่องเนี่ย (อ่าวเทียนออก) ฟันน้ำ เป็นปลาวาฬแถบ ความยาวสักสิบสี่เมตรได้มั้ง ผมเคยเจอครับแต่ไม่เคยเจอได้น้ำซะที แต่ก่อนข้างจะลำบากนิดนึงถ้าเราลงไปกับแท็งก์ ปลาวาฬเขาจะไม่เข้าใกล้ แต่ฉลามวาฬไม่เป็นไร เขาจี้เล่น ชี้สังสัย พอเราลงไป อะไรปูดๆ เขาจะมาดูแล้ว แล้วว่ายมาหาเอง นำรักจริงๆเลย เขาเห็นฟองอากาศ ได้ยินเสียงอะไรจะเข้ามาดู ที่เกาะเต่าเราเจอแล้วไม่กระโดดกระดากโวยวายเหมือนทางภูเก็ต ที่เอาเรือมาล้อมจนกระทั่งใบจักรไปบาด ทางเราไม่มีครับ นักดำน้ำเราไปเงียบๆ ภูเก็ตถ้าฉลามวาฬเข้าปื๊บเขาจะลงหนังสือพิมพ์ คือต้องการนักท่องเที่ยวซะเขา ก็แหกกันไป ทีนี้เป็นไงล่ะ ทุกปีเลยฉลามวาฬโดนใบจักร เขามาต้นครับ บางทีขึ้นมาเล่นกับเรอบนผิวน้ำ บางทีพวกสนอร์คเกิ้ลเนี่ยเล่นได้ ว่ายกันไป เจอที่หिनกงชุมพรที่นี้ เกาะฉลามที่นี้ หिनกงคังกู สามจุดเนี่ยใหญ่ๆที่เจอเขาเข้าแวะเวียนมาเล่น

...เกาะเต่านี้เป็นที่ อิจฉาของเกาะอื่นๆเพราะมีนักท่องเที่ยวมาเยอะ เป็นเกาะน้องสุดท้องแต่ว่าใครเร็ว เพิ่งหกเจ็ดปีที่แล้วที่ชาวบ้านเพิ่งตื่นตัวมาทำ บังกะโลกัน เกาะเต่าในช่วงสามปีหลังที่ขึ้นสูงมาก มีรายได้ต่อคนสูงสุดที่ทางการเขาทำสถิติไว้เมื่อปี ๒๕๓๘

...เกาะเต่านี้นักดำน้ำมาทั้งปีเพราะถ้ามีคลื่นมาด้านนี้ อีกด้านลมนิ่งดำสลับกันได้ทั้งปี มากันเยอะก็น่ากลัวเหมือนกัน ลิมิตันยังดี ยังปิดตัวเองสักห้าหกเดือนเหมือนมัลดีฟส์ แล้วมันเข้าถือคด้วยพอดี ช่วงธันวาคมไม่ใช่ฤดูดำน้ำ แต่เป็นฤดูที่ยุโรปเขาพักกัน เขาก็มา มันก็เลยเต็ม บางคนไม่มีความตั้งใจหรอกว่าจะดำน้ำ แต่พอมาแล้วใครๆเขาก็ดำน้ำกันทั้งนั้น ก็ดำด้วย ทีนี้ถ้าไม่ดำน้ำก็ไม่มีกิจกรรมอื่นครับ พอหมดช่วงหน้านักท่องเที่ยว เขาจะเริ่มกลับไปทำงานเดือนเมษาๆ พอหลังเมษามันจะเป็นฤดูดำน้ำของอ่าวไทย ทะเลเปิด น้ำใส แล้วอันดามันปิด ก็...มีเกาะเต่าที่เดียวที่ดำได้ในอ่าวไทย (หัวเราะ) ก็มากันอีก มากันจากทั่วโลกครับ

...ผมอยากให้คนไทย เป็นนักดำน้ำกันเยอะๆ ดำกันให้เต็มท้องทะเลไทยเลย (หัวเราะ) จะได้ช่วยกันอนุรักษ์ เพราะผมคิดว่าคนไทยมีจิตสำนึกรักบ้านตัวเองสูง”

จะเป็นอย่างไรที่คุณ

กังวลหรือเปล่า ต้องถามใจ

คุณเองแล้วละค่ะ

☺

กาวริเอลเล่ ลูกเข็น

ต่อจากหน้า 215

น้ำประมาณสองครั้งสามครั้ง แต่ละวัน ต้องกินบำรุงร่างกาย ฉันทคิดว่าฉันไม่ใช่คนที่กินแฮมเบอร์เกอร์หรืออะไรพวกนั้นเยอะ ชอบกินขนมจีน กับกินสมุนไพร กินมะเขือแบบสดๆมีวิตามิน

เยอะๆ ต้องกินแบบนั้น ผลไม้เยอะ ไข่สองฟองละวัน ถ้าคุณกินไม่ดี คุณเปลี้ย ไม่มีแรงตลอดเวลา ง่วงนอน ต้องซื้อเกลือแร่ดื่มทุกวัน

...ชอบอินโดฯ แต่ว่าไม่มีความสะดวก ถ้าคุณไปรถเมล์คุณคอยสามชั่วโมง บางทีคุณคอยสี่วัน จะมาทุกสิบนาทียี่สิบวันไม่มีใครรู้ เรื่องมากประเทศถ้ามีความสะดวกคุณไปแท็กซี่ได้หรือด้วยรถไฟ ของประเทศไทยตรงเวลามาก ถ้าช้าเพียงหนึ่งนาทีคุณต้องวิ่งแล้ว

...มาเกาะเต่าเพราะแปลสิบลกว่าเปอร์เซ็นต์ของคนที่นี่เรียนดำน้ำในเซาธ์อีสท์เอเชียเรียนบนเกาะเต่า ที่นี้คุณไม่ต้องไปหาแขก แขกมาหาคุณเอง คิดว่าเดี๋ยวนี้มีสิบลสิบลเจ็ดร้านดำน้ำแล้ว คนที่มาส่วนมากก็มาเรียนดำน้ำ

...เกาะเต่าดีที่สุดในที่สอนนักเรียน เพราะที่นี่ไม่ลึก สี่สิบลเมตรลึกที่สุดที่เราดำได้ แล้วมีหลายๆที่ ที่อ่าวมะม่วงเพื่อเรียนน้ำตื้น มันไม่ลึก มากที่สุดสิบลเมตร ถ้าฉันอยากไปลึกๆ สามสิบลเมตร ฉันไปหिनกงชุมพร สามสิบลเมตร มันง่ายๆ มันมีที่ให้เลือกเยอะ ถ้านักเรียนไม่มีฝีมือ (ยังไม่เก่ง) มันก็ไม่อันตราย แล้วก็สวยมากด้วย เดือนที่แล้วมีคนจากโทรทัศน์เยอรมันมา เขาคูกับฉันทำวิดีโอเวลาฉันลงดำน้ำกับนักเรียน เพราะว่าที่เยอรมันเกาะเต่าเสียงดังมาก (มีชื่อเสียงมาก) ทุกคนรู้จัก

...ที่นี้เต่าเยอะ ปลาฉลามวาฬเข้าได้ถึง ๑๕-๑๖ เมตร

แต่ส่วนมากที่เราเห็นที่นั่นคือห้าเมตรหกเมตร เขามาหน้าออฟฟิศด้วย น่ารักมาก เขาไม่มีฟัน เขาเปิดปากว่าน้ำ เขาเอาที่เป็นแพลิ่งตอน ที่เป็นกึ่งตัวเล็ก กินอันนั้น เขาไม่ทำอะไร แต่เราน้ำเรอบอกว่าอย่าจับอะไร เพราะถ้าสมมุติว่าไม่มีใครจับเขา เขาอยู่กับเรา เล่นกับเรา ว่ายน้ำรอบเรา สนุก แต่ถ้าทุกคนจับเขา เขาอาจจะกลัว หนี เขาไม่ไปลึกส่วนมากอยู่ผิวน้ำ

...ปะการังเยอะแยะ ที่เป็นกัลปังหา ปะการังอ่อนหลายชนิด ปลากระเบนตัวเล็ก ๆ ที่เป็นสีทองมีจุดสีฟ้าๆมีเยอะแยะ ทุกครั้งที่ลงในน้ำมีอะไรพิเศษ ปลาสาก (Barracuda) มีด้วย เป็นฝูง บางครั้งสามสิบสี่สิบตัว สวยมาก เวลาเขาเปลี่ยนสี หอยสวยด้วยที่นั่น หอยมือเสือ เสียงดังมากเพราะว่าตัวใหญ่ ปลาหลายๆชนิดที่เป็นปลาปะการังที่มีปากแหลมๆ หลากๆปลาสีสันสดใส

...ประเทศไทยมีเยอะแยะในน้ำ เพราะว่ามันไม่มีคนคิดว่ามันมีดี เวลาฉันอยู่สามสิบหกเมตรลึกๆ ฉันดูข้างบน ฉันเห็นได้ตรงเรือของเรา ชัดเจนแบบนั้น น้ำใส ไม่มีฝุ่นอะไร ใสมากๆ ชัดเจนเลย จริง ที่นั่นทัศนวิสัยประมาณสามสิบเมตร ยาวมาก ที่นั่นเรามีที่ยึดดีกว่าที่ดำ มันไม่น่าเบื่อ เราเรียนเปลี่ยนได้ เพราะว่าหลายคนมาดำน้ำเพื่อสนุก เขาซื้อเป็นแพ็คเกจ หกไดฟ์หรือสิบไดฟ์ เขาไม่ออกไปที่เดียวกันตลอดเวลา แต่มันไม่น่าเบื่อ”

และสำหรับคนสนใจจะเรียนดำน้ำ อัตราค่าเล่าเรียน

ของที่นี่นับว่าไม่แพง

“ค่าเรียนเก้าพันห้าร้อยบาทตอนนี้สำหรับฝรั่งเพราะเงินบาทตกลง เมื่อก่อนมัน ๒๖๐ ดอลลาร์แต่ตอนนี้มันน้อยกว่า

...อุปกรณ์ไม่ต้องเอามา บริษัทมีหมด ทีหลังไปดำน้ำเพื่อสนุกก็ไม่ต้องมีอุปกรณ์ด้วย เพราะว่ายูร์วมในราคาเลย

...สัปดาห์ก็ดำเป็นแล้ว ต้องว่ายน้ำได้นิดหน่อย แต่จริงๆไม่จำเป็น เพราะเรามีเสื้อที่ลอยได้สำหรับลอยบนผิวน้ำ แต่เพื่อความปลอดภัยมันดีกว่า ต้องว่ายน้ำสองร้อยเมตร หรือสี่รอบรอบเรือ เด็กอายุสิบสองปีก็ดำได้ คนแก่มากที่สุดฉันเคยมีอายุ ๗๖ แต่เขาขึ้นกับแท็งก์ก็ไม่ค่อยไหว มันหนัก เขาก็ใส่น้ำ แต่เวลาเขาลงในน้ำไม่ต้องออกแรงเยอะแล้ว

...เวลานักเรียนลงครั้งแรกบางคนกลัว เวลาคุณสอนต้องเป็นเรื่องจิตวิทยาด้วยนิดหน่อย ทำงานกับความกลัวของคน ส่วนมากกลัวอย่างเดียวคือกลัวตาย สำคัญอันแรกต้องให้คนเข้าใจว่าคนตายไม่ได้ง่ายตลอดเวลาที่ฉันสอนดำน้ำฉันไม่ค่อยมีอุบัติเหตุ เพราะว่าดำน้ำความปลอดภัยมาก คุณหมดลมไม่ได้เพราะว่ามีเสื้อใสลม ถ้าคนกลัวฉลามหรืออะไร เขาอยู่สิบนาทีในน้ำเขาเห็นปลาสีสันสดใสเขาไม่กลัวแล้ว

...ดำน้ำปลอดภัยมากกว่าขี่ม้า มากกว่าหลายๆกีฬา เพราะตลอดเวลาคุณอยู่กับบัดดี้ ต้องมีคนอยู่ด้วยตลอด คุณเช็คอุปกรณ์ของเขา เขาเช็คอุปกรณ์

ของคุณ ฉันด้วย ถ้าฉันไปดำน้ำเพื่อสนุกฉันต้องไปกับเพื่อน ต้องเป็นคู่ ไม่เป็นไรว่าเป็นครูสอนหรือกำลังเริ่ม มันให้ความปลอดภัยมากกว่า

...เป็นครูต้องมีความอดทนมาก เพราะถ้าคุณตกใจนักเรียนรู้สึกด้วย ต้องใจเย็นด้วย ไม่อารมณ์เสียนักเรียนทำผิดหรือทำไม่ได้”

เมื่อตัดดวงประโชชน์จากธรรมชาติแล้ว ลิขก็ให้คืนกลับด้วย

“ช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย เราเก็บขยะตลอดเวลาเราดำน้ำจะมีกระเป๋าลูกๆเก็บขยะ เจอบ่อยๆคือขวดกระตังแดง ฉันคิดว่าคนเรือกินแล้วก็ขยะที่เป็นหลอดไฟ ไม่ค่อยดี กระป๋อง บุหรี่เราทิ้งไม่ได้แล้วก็พลาสติก เวลาที่อยู่ในน้ำดูเหมือนแมงกะพรุน แล้วแต่่าชอบกินแมงกะพรุน ถ้าเขากินพลาสติกก็จะเสียชีวิต ขยะมีเยอะ แต่เราเก็บทุกเดือน

...ตั้งแต่ตอนเด็กๆฉันถูกสอนมาแล้ว ต้องทำความสะอาดสะอาดอย่างดี เวลาไปป่า เก็บขยะทิ้งอะไรไม่ได้ ถ้าตอนเช้าแม่ให้ลูกอมห้าอัน ตอนเย็นคุณกลับต้องมีกระดาษห่อไปให้ดู ถ้าขาดหนึ่งใบ พรุ่งนี้ไม่ได้แล้วแต่คนใดๆแล้วมันพูดลำบาก”

นอกจากนี้ก็ยังมีการล่าสัตว์ได้น้ำ

“ฉันนับถือสัตว์ เวลาเราดำน้ำเราไม่รบกวนอะไร นักเรียนต้องไม่จับอะไร ถ้าตกเบ็ด โอ.เค. ไม่มีปัญหา มันแฟร์ คุณคิดว่าฉันนี่อยากทำแกงส้ม ตัวนี้พอไหม ถ้าพอ โอ.เค.กลับบ้าน

แต่ถ้าคุณยิงปลา อันนั้นไม่ค่อยดีเลย เพราะคุณมีอากาศใส่แท็งก์ ตัวนี้ร่อย คุณมีเวลาคุณมีอากาศ ยิ่งตัวนั้น มันไม่ดีที่นั่นไม่ทำ ที่นั่นห้าม”

เรื่องการทิ้งสมอเรือก็สำคัญ

“ที่ออฟฟิศของเราสอนทุกคน กับต้นเรือ ลูกเรือทุกคนดำน้ำได้ เขาต้องรู้จักว่าเราทำงานอะไร เขาต้องไปเรียนด้วย เรียนจบ เขาเข้าใจการทำงานมากกว่าก่อน กับต้นเรือเขารู้ว่าถ้าเขาทิ้งสมอที่ปะการังเสียหาย เขาจะไม่ทำ”

ลิขมีความสุขพอแล้ว เพียงแคได้อยู่ใกล้ทะเล งานครูสอนดำน้ำเป็นผลพลอยได้ที่ทำให้เรามีเงินยังชีพเท่านั้น อย่างที่เธอบอก

“พอแล้วสำหรับมีชีวิต”